

רמות השבים

עאון הכפר

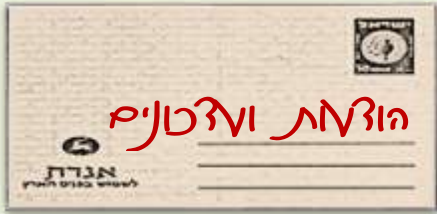
חכ שבועות שמח!

הילון 62

אפריל 2018

משולחנה של אורלי

היערכות לקיץ

עונת הקיץ עומדת בפתח ואנו פונים לתושבים להיערך מבעוד מועד ולנקוט באמצעים הנדרשים למניעת שריפות והקפדה על כללי זהירות כדי למנוע את נזקי האש בנפש ולרכוש.

להלן ההנחיות:

1. ניכוש הצמחייה היבשה, עשבייה וקוצים.
2. סילוק גרוטאות מהחצרות, במועדים המותרים לכך.
3. לוודא שמכלי הגז מותקנים לפי התקן והשטח מסביבם נקי מעשבייה.
4. מחסני חומרי הדברה יוחזקו במצב תקין תוך הקפדה על כללי הבטיחות המיוחדים לכך.

הועד המקומי יפנה לבעלי השטחים הפתוחים וינחה אותם לנכש את העשבים.

בברכת קיץ נעים ובטוח !

מועדון ההוצאות של יום רביעי

שאלה	שם המרצה	תאריך
מה הוא זמן? איך מודדים אותו? אולי הוא בכלל קצף?	פרופ. אבי פאר פיזיקאי באוניברסיטת בר אילן	9.5.18
אלכסנדריה - מסע אל העבר	יוסי נגר	23.5.18

התכנסות בחדר ותיקים בשעה 17:30,

ההוצאה בשעה 18:00

טלם מוצמנים !!!

ברכות

ברכות לאורנה בירצוויג להולדת הנכד, בן לליאור וזיו.

השתתפות בצעו

הוועד משתתף בצערה של משפחת זלמן במות הרצל זלמן ז"ל

תיקון ליל שבועות

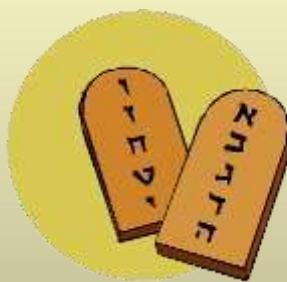
לומדים תורה בצוותא לתוך הלילה

ערב זוג שבועות, מוצ"ש - 19.5

משעה 22:30 בבית העם

(רשימת השיעורים תתפרסם בהמשך)

הציבור מוזמן!

מי זה שצועק כל הלילה?! אירדלני

מי מכם שיצא לו להסתובב ברחובות היישוב בשעות הערב ודאי שם לב לצווחות עדינות וחוזרות. כל שלוש או ארבע שניות מין צליל כזה - "טוויי" 1.2.3.4 "טוויי" וככה זה נמשך ללא הפסקה כל הערב והלילה. אז מסתבר שאלו קריאות של יצור מופלא שעף לו בין צמרות העצים הגבוהים של יישובנו.

הכירו את השעיר המצוי (*Otus scops*), הדורס הלילי הקטן ביותר בישראל!

השעיר המצוי משתייך למשפחת הינשופיים (*Strigidae*) ואכן מראהו מזכיר את צורתם הכללית של קרוביו הינשופים. העיניים גדולות וכתומות וניצבות בחזית הראש. ציציות האוזניים קטנות אומנם אך ניתן להבחין בהן בבירור כשהן זקורות. הצבע הכללי הוא חום ומזכיר בדוגמת גווינו קליפת עץ. זאת כמובן לצורך הסוואה בין ענפי העצים. אורך גופו לא עולה על 19 ס"מ ואורך מוטת הכנפיים כ- 58 ס"מ.

קטני הלילה האלו נודדים למרחקים ארוכים, את חודשי החורף הם מעבירים בסוואנות של מרכז אפריקה ויחד עם ההתחממות הם מתחילים את מעופם צפונה לעבר אירופה ומרכז אסיה, שם יקננו ויעבירו את חודשי הקיץ. ישנם פרטים שיעדיפו להעביר את הקיץ בישראל, כאלו הם המקייצים (בז'רגון אנשי הציפורים) בעיקר בעמקים שבצפון. בעשור האחרון יש יותר ויותר תיעוד של אלו שבחרו לקייץ גם באזור השרון ואפילו אצלנו ברמות השבים (לא מחייבים אותם בארנונה).

מסיבובים שעשיתי ביישוב יצא לי לפגוש את השעירים במספר מקומות, בעץ האקליפטוס האדיר ברחוב השקד ליד גן טריטש, באקליפטוסים שליד הדואר, בבית העם ובברושים ליד בית העלמין. אין זה אומר שאי אפשר לפגוש בהם גם בעצים אחרים.

רוב התפריט של השעיר המצוי בנוי מחרקים שהוא צד בעזרת רגליו כאשר הוא דורס אותם מלמעלה. מלבד חרקים הוא יכול לאכול מכרסמים קטנים, לטאות ואפילו ציפורי שיר.

הרבה מיתוסים ואמונות טפלות סובבים סביב דורסי הלילה אך אין בהם דבר! זו קבוצה יוצאת דופן של בעלי חיים מרתקים שנפלה בחלקנו הזכות לחלוק איתם את מרחב המחיה שלנו. תרימו מבט בלילה, חפשו אותם ושמרו עליהם ועל העצים המשמשים להם כבית.

צילום : אורן אהרוני

צילום : עזרא חדד

תכנית מתאר כוללת לזרע השחר

אפרים הי"ס, נ"ל

מזה מספר שנים מקדם דר' מוטי דלג'ו, ראש המועצה, תכנית מתאר כוללת, וביתר מרץ בשנתיים האחרונות וזאת במפגשים - בהצגות, תוך שימוש במצגות בהן מצוינות סיסמאות מרשימות.

דר' מוטי דלג'ו מציין בהצגות הנ"ל כי תכנית המתאר הכוללת אמורה להוסיף זכויות בנייה בהיקף ניכר.

דר' מוטי דלג'ו "שוכח" לציין בהצגות הנ"ל כי על פי המצב החוקי כיום תוספת זכויות הבנייה בתכנית המתאר הכוללת, יוצרת חבות בהיטל השבחה על בעלי זכויות בנכסים, לתשלום לקופת המועצה באמצעות הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, בסכומים נכבדים ביותר הצמודים למדד.

דר' מוטי דלג'ו גם "שוכח" לציין שהחבות הנ"ל בהיטל השבחה בסכומי עתק צמודים למדד, לתשלום לקופת המועצה, חלה גם אם זכויות בנייה אלו אינן ניתנות למימוש במקרקעין המנוהלים ע"י רשות (מינהל) מקרקעי ישראל או ניתנות למימוש רק כנגד תשלום בסכום עתק לרשות (מינהל) מקרקעי ישראל, מבלי שהסכום לתשלום כהיטל השבחה מושפע מהצורך בתשלום הנוסף לרשות (מינהל) מקרקעי ישראל, כאשר קיימת סכנה שסכום היטל השבחה וסכום התשלום לרשות (מינהל) מקרקעי ישראל ביחד יעלו על שווי זכויות הבנייה הנוספות.

עניין נוסף שדר' מוטי דלג'ו "שוכח" לציין בהצגות הנ"ל, הוא שהחבות בהיטל השבחה בסכומי עתק צמודים למדד נוצרת עם אישור תכנית המתאר הכוללת, גם אם זכויות הבנייה הנוספות אינן ניתנות למימוש כל עוד אין ליישוב תכנית מפורטת שמכוחה ניתן להוציא היתרי בנייה עם זכויות הבנייה הנוספות.

תכנית המתאר הכוללת תיצור מצב שבו תוטל על בעלי הזכויות בנכסים חבות בהיטל השבחה עבור זכויות הבנייה הנוספות, מעין משכנתה צמודת מדד, ללא קשר לכך שלא ניתן לממש את זכויות הבנייה הנוספות, ובאילו עלויות נוספות בהן כרוך המימוש של זכויות בנייה אלו.

באשר לבעלי נכסים שירצו או יאלצו למכור את זכויותיהם בנכסים שלהם, אזי כל עוד זכויות הבנייה הנוספות לא יהיו ניתנות למימוש בין כיוון שאין ליישוב תכנית מפורטת שמכוחה ניתן לקבל היתר בנייה, ובין מחמת התנגדות רשות (מינהל) מקרקעי ישראל, התמורה - המחיר עבור הנכס לא תשקף את זכויות הבנייה הנוספות שאינן ניתנות למימוש, אבל סכום היטל השבחה שידרשו לשלם למועצה יהיה על פי זכויות הבנייה הנוספות בתכנית המתאר הכוללת, כך שהחלק מהתמורה - מהמחיר שיישאר נטו בידיהם יהיה זעום ביותר.

במפגש - בהצגה ביום 1 בנובמבר 2017 ביקשתי את התייחסות דר' מוטי דלג'ו למובהר לעיל, ומשהתעלמות שלו נמשכה והתבקש ע"י מספר נוכחים להתייחס לעניין היטל השבחה - ענה בזילזול שזו לא היתה שאלה אלא הרצאה, ועל כן אינו עונה - אינו מתייחס לעניין זה.

לאור המובהר לעיל, כל עוד אין שינוי במצב החוקי לפיו זכויות בנייה על פי תכנית כוללנית חייבות בתשלום היטל השבחה, וכדי למנוע עוול ונזקים, מומלץ בין היתר אך לא רק כלהלן:

לגבי נכסים בניהול רשות (מינהל) מקרקעי ישראל, לא לכלול בתכנית המתאר הכוללנית זכויות בנייה שרשות (מינהל) מקרקעי ישראל לא תאשר מראש ובכתב שהיא מסכימה למימוש שלהן.

לעכב את אישור תוכנית המתאר הכוללנית כל עוד אין ליישוב תכנית מפורטת המאפשרת מימוש זכויות בנייה.

עיכוב אישור תכנית המתאר הכוללנית יכול להיעשות בפנייה לדר' מוטי דלג'ו, בהתנגדויות לתכנית שתאושר, ובמקרה הצורך - גם בהליכים משפטיים.

תגובת דר' מוטי דלג'ו

האמור לעיל הומצא לדר' מוטי דלג'ו לתגובתו ביום 20 בנובמבר 2017, כדי שתגובתו תגיע ומייז לכל מי שפרסום זה יגיע לידי, עם בקשה להתייחסות תוך עשרים ימים. תגובת דר' מוטי דלג'ו היא: לא התקבלה עד למועד המשלוח - 12 בינואר 2018.

עדכון:

ביום 18 בינואר 2018 התקבל מכתבו של מר יריב סומך, עו"ד, מיום 14 בינואר 2018, **לאחר כמעט חודשיים ימים !!** בהם אפילו לא התקבל אישור כי פנייתי התקבלה והיא בטיפול, מכתב בו הוא מודה כלהלן:

- נושא החבות בהיטל השבחה אכן לא הובהר ע"י דר' מוטי דלג'ו והמועצה "שכח" לצינו.
- היטל השבחה "ייגבה בהתאם לחוק" – כמפורט במה שפרסמתי
- העולה מעמדת המועצה הוא כי ההמלצות של קיבלו משנה תוקף.

לוט: מכתבו של מר יריב סומך, עו"ד.

מועצה אזורית דרום השרון

קרית המועצה | ת.ד. 500 נוה ירק 4994500 | טל: 03-9000547 | פקס: 03-9000549
 www.dsharon.org.il | yariv@dsharon.org.il

הלשכה המשפטית

כ"ז טבת תשע"ח
 14 ינואר 2018

לכבוד

עו"ד אפרים היים,

רח' מומבדייתא 10, תל אביב 6423410

ח.ג.

הנדון: תכנית מתאר כוללנית – היטל השבחה

1. נשא פנייתך שבנדון, תכנית המתאר הכוללנית בהיבט של היטל השבחה, הועברה על ידי לשכת ראש המועצה, בתאריך 21.11.17, לטיפול הח"מ. ראש המועצה הכין טיוטה מפורטת בהתייחס לפנייה, מצייב לעיוןך. אבקש להתנצל על העיכוב בהכנת המענה על ידי, הנובע מעומס עבודה.
2. הועדה המקומית לתכנון ובניה, קיימה מפגשים רבים במטרה להציג את התכנית הכוללנית, המקודמת במשך כשנתיים. צר לנו, על שלא עלה בידנו, למרות המפגשים הנ"ל, להבהיר את המענה לשאלתך.
3. אבקש להפנות את תשומת לבך לנתונים הבאים, אשר יש בהם כדי להצביע בפניך על היתרונות התכנוניים הברורים, הגלומים בתכנית הכוללנית לרבות בהקשר של תוספת זכויות, וכן במקרים מסויימים, לחסכון בעלויות, עבור תושבי המועצה:
  - א. תכנית המתאר הכוללנית, תכלול כרטיסי יישוב, ובהם פירוט זכויות הבנייה, לכל נחלה, לכל קיבוץ או ישוב קהילתי.
  - ב. חוספת זכויות לכל יישוב, במסגרת התכנית הכוללנית המוצעת, מותנית בהסכמת ובבקשת היישוב.
  - ג. תוספת זכויות במסגרת התכנית הכוללנית, היכן שתאשר, עשויה לחסוך את הצורך בהכנת תכניות מפורטות לאישור הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, שהכנתן כרוכה בעלות גבוהה, ובניהול הליכים מורכבים ומתמשכים. במקומן יתנהלו ההליכים התכנוניים בפני הועדה המקומית לתכנון ולבניה, דבר אשר יביא לחסכון בזמן ובעלויות.
  - ד. היטל ההשבחה לא ייגבה, אלא בעת "מימוש" בדרך של היתר בניה, או מכירת הנכס, וזאת בהתאם לחוראות חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. הועדה המקומית פועלת ומחוייבת לפעול בהקשר זה, בהתאם לחוראות החוק.

הנני מודה לך על שאפשרת לנו באמצעות פנייתך, להבהיר פעם נוספת את הדברים, העולים ממילא מחוראות החוק, ואני עומד לרשותך לכל שאלה נוספת.

מכבוד רב וכב"ח,
 יריב סומך, עו"ד
 יועץ משפטי

העתק:

ד"ר מיטי דלגו, ראש המועצה

מר יצחק אגוזי, גזבר

אדרי' נילי יוגב, מהנדסת הועדה המקומית לתו"ב

יריב ועדי אגוזות שיתופיות, יריב ועדי אגוזות שיתופיות

עדכונים

עפ"י אפריי, רטת הנוער

תושבי הכפר שלום,

בחודש האחרון עברו החניכים וצוות הלול פעולות בנושא **יום הזיכרון ויום השואה**. צוות הלול לקח על עצמו את הכנת טקס יום השואה ביישוב – הטקס עסק בנושא "ילדים בשואה" והשאיר אותנו עם הזיכרון והכאב.

נציגים מהצוות הניחו נר ודגל על קבריהם של "נפגעי פעולות האיבה" ביישוב ובנוסף חילקו מטעם המועצה זרים למשפחות השכולות. בתום טקס יום הזיכרון הוקרן במועדון הסרט "שתי אצבעות מצידון", סרט העוסק במלחמת לבנון השנייה. את הסרט בחרו הנערים בעצמם.

צוות הלול נבחר השנה לייצג את התנועה בעצרת תנועות הנוער ביד ושם, שם זכו לסיור בין אנדרטאות האתר שבסופו טקס בנוכחות שר החינוך ובשידור טלוויזיוני.

בחודשים האחרונים ריכזה את תחום ההדרכה בלול **גוני דה יונג** אשר סיימה את תפקידה השבוע ויוצאת לטייל בעולם. תודה לך על 5 חודשים נפלאים והמון בהצלחה בהמשך דרכך!

מועדים קרבים:

שבת ה- 28.4.18

שבת מחנאות - בשעה 08:30 יגיעו כלל חניכי הלול למתחם הלול שם יתנסו בעבודה מחנאית. כל שכבה תבנה מבנה משל עצמה ותעמוד במבחן השופטים. שיהיה לכולם בהצלחה!

בימי שישי ושבת ה- 4-5.5.18

שבת הדרח'ה - בסופ"ש הבא יעברו חניכי שכבת ח' סמינר הדרכה לקראת שנתם הראשונה בצוות הלול. פרטים מלאים ימסרו בהמשך.

בימי שישי ושבת ה- 25-26.5.18

טיול שכבת ח' - טיול תנועתי לכלל חניכי שכבת ח' בתנועה. פרטים יימסרו בהמשך.

הקיץ כבר בפתח ובסגל התנועה כבר החלו ההכנות לקורס המד"צים ולמחנה הקיץ!
תהליך הכנה ואירועי הקיץ - תאריכים:

- 2.6.18 - יום הכנה למחנה הקיץ - שכב"ג
  - 15-16.6.18 - אירוח בין יישובי - שכב"ג
  - 1-10.7.18 - קורס מד"צים – מסיימי ח' עד י"א
  - 19-20.7.18 - אירוח בין יישובי – שכבה צעירה!
  - 3-5.8.18 - מחנה קיץ שכב"ג
  - 6-9.8.18 - מחנה קיץ שכבה צעירה
- שימו לב כי המחנה נדחה ביום בטווח התאריכים שנקבע מראש בתכנית השנתית.

שתהיה לכולנו המשך שנה נהדרת!

הבזקים מהעבר

גילויי העצמאות שלנו

החגיגות לרגל 70 שנות עצמאות ישראל על נפלאותיהן ומחדליהן חלפו עברו, אך בהשראתן החלטנו לחשוף את גילויי העצמאות של כפרנו מאז ייסודו לפני 85 שנים.

הקמה עצמאית –

גילוי העצמאות המשמעותי ביותר היה הקמת הכפר. ללא תמיכה חיצונית, תנועתית או לאומית, החליטו חברי 'החמישיה הפותחת' (טריטש, מוזס, קיבא, רוזנוב ורוזנפלד) לקחת אחריות אישית ולהניח יסודות לכפר. את האדמות רכשו בכסף וכשתם הכסף העמידו עצמם כערבים לכספי קניית האדמות. את המתיישבים גייסו באמצעות 200 עותקים של תכנית ההתיישבות המשוכפלים במכונת סטנסיל. לימים כתב קיבא על הסיכון

... היינו מאוחדים בדעה, שכראשונים לבניין הכפר, עלינו לעשות הכנות שיכשירו את המקום לעשרים מתיישבים בקירוב. אנו הוצאנו את צרור כספנו למטרה זו ופתחנו בקניית הקרקע ובהזמנות הדרושות. משהוצאנו את כספנו נתנו שטרות על כמה אלפי לא"י, שקיוונו לפרוע בכספים של אלה שיצטרפו אלינו – ואמנם פרענו אותם. לא חששנו שמא מועמדים חדשים לא ימצאו מעיקרם ולפיכך לא נתנו את דעתנו גם על הסיכון שנטלנו על שכמנו...

... למעשה, שלט בנו רעיון אחד והוא: כיוון שאנו הראשונים, מתפקידנו להתחיל וכל שיבוא אחרינו ימשיך למען הבאים אחריו עד שיבנה הכפר כולו. ואמנם החברים באו ונספחו אלינו וסייעו לבנות את הכפר – באותה קלות- ראש ובאותו אופטימיזם...

השטח שנרכש להתיישבות, 1933, מתוך אלבום תמונות לרגל חג החמש

'בלוק 1' - רחוב המייסדים, באדיבות יעל ירקוני

ארגון ייחודי וענף עיקרי

לא רק עצם ההחלטה להקים את היישוב, אלא גם צורת הארגון המיוחדת לו, לא נלמדה משום ארגון יישובי קיים בארץ. לא היה זה מושב, לא קיבוץ ולא מושבה, כי אם כפר שיתופי הממזג פרטיות ואינדיבידואליות עם שתפנות מרצון, תוך ציות מלא וקפדני – בקיצור 'יקי', לכללים ולעקרונות שהם עצמם קבעו.

הדרך העצמאית הוכיחה את עצמה. ב-1937 כבר מנה הכפר 60 משפחות, רובן ככולן מגדלות תרנגולות בתוספת מעט ירקות.

הגידול העיקרי - 'משק ביצים' אוסף הארכיון

העמסת ירקות, הצלם: קלוגר, שנות ה-40-30, אוסף הארכיון

עקרת הבית הנבונה
משתמשת רק בביצים טריות יומיים
"רמות השבים"

Die kluge Hausfrau verbraucht nur das
tägliche frische Ei
"Ramoth - Hashavim"

שיווק התוצרת
באמצעות קואופרטיב אל-על,
מודעת פרסומת בעיתון

תרבות עצמאית

תחום מובהק של גילוי עצמאות היה תחום התרבות. אמנם הרבו להזמין מוזיקאים, אמנים ומרצים מבחוץ, אך גם יצרו תרבות מקומית באמצעות מוזיקאים, מרצים ושחקנים מקומיים. האחרונים אף הקימו להקה מקומית, שהעלתה הצגות על בימת בית העם, שאליהן הגיע גם קהל מבחוץ.

קהילת הכפר הצטיינה באהבת מוסיקה, האזנה, נגינה וחינוך מוסיקלי הצלם: יוסף, מאוסף הארכיון

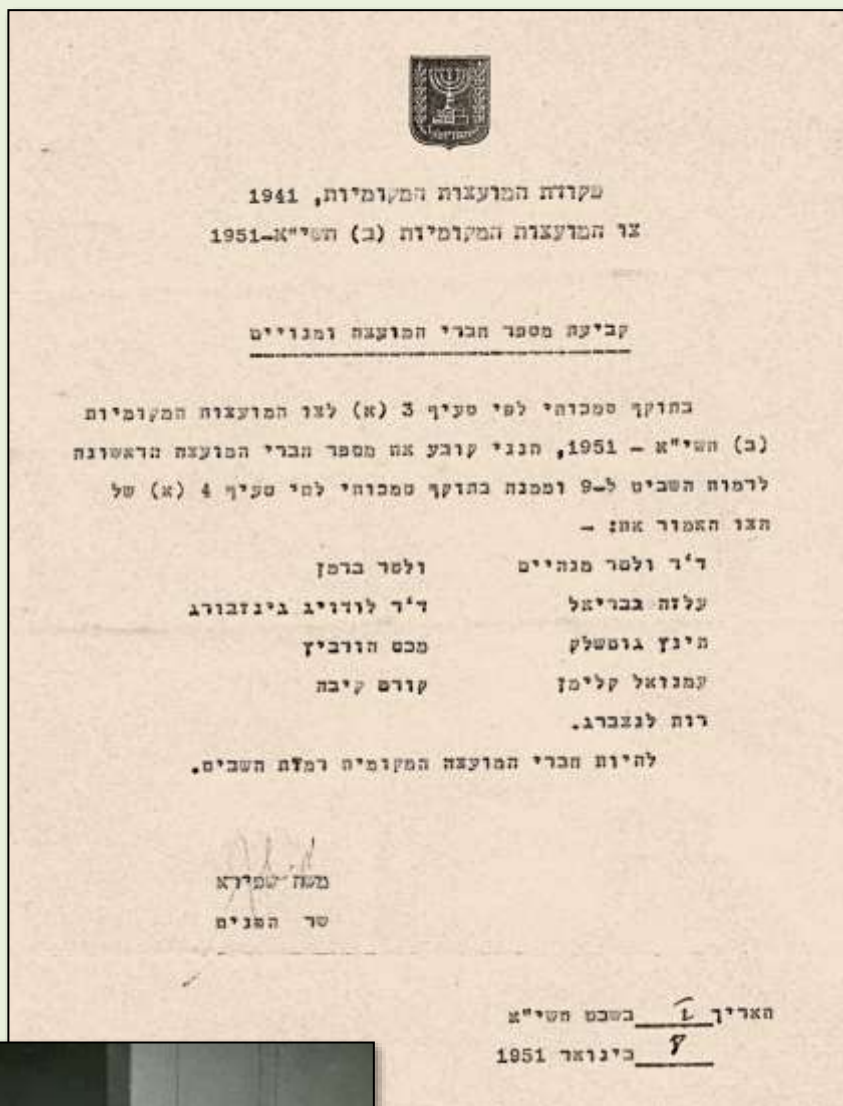

'קבוצת הבמה של רמות השבים' - החוג הדרמטי בפעולה, הצלם: יוסף, אוסף הארכיון

עצמאות ניהולית

ההכרה של מוסדות המדינה בעצמאותו של הכפר הוכחה בהחלטה להעניק לרמות השבים מעמד של **מועצה מקומית** ב-1951, למרות היותה יישוב לא גדול. ניתן רק לשער, שייחודו והצלחתו של הכפר, הצדיקו מעמד זה.

ראש הוועד המקומי וראש המועצה המקומית הראשון, מנהיים, נואם בטקס הענקת מעמד של מועצה מקומית לרמות השבים ב-1951. פוטו זולר, אוסף הארכיון

בית ספר עצמאי

בתקופת המועצה המקומית הוקם בכפר בית ספר יסודי עצמאי, שחרף התנגדות המוסדות האחראים בתחום החינוך במדינה, התקיים כעשרים שנים וזכה להערכה ולהצלחה.

תלמידים ומורות בבית הספר המקומי, באדיבות נעמי לוויטה

עם השתנות אורחות החיים, התמעטות הלולים, כניסת מתיישבים חדשים, כל המאפיינים שהקנו לכפר את ייחודו ועצמאותו נחלשו או נעלמו, עד שלבסוף גם העצמאות הניהולית נלקחה ממנו ולמרות מחאת התושבים והתנגדותם הוא סופח למועצה האזורית דרום השרון, כאחד מ-31 היישובים בה.

ראש מועצה המקומית דוד אפיק,
בהפגנה נגד הסיפוח
למועצה האזורית דרום השרון, 2004

האם יוכל עדיין הכפר שלנו לגלות גילויי עצמאות חדשים?

מקורות: ק. קיבא וק. איגל, **רמות השבים 1933 – 1943**, הוצאת ועד רמות השבים. התמונות מאוסף הארכיון, אלא אם צוין אחרת.
איסוף ועריכה: אסנת שירן

בְּשִׁבּוֹ הָאֲנָשִׁים הַיְפִים

זֶה הָהָר

נִלְבַּשׁ מְדֵי הַלָּד,
 תִּרְמִיל עַל שְׁכָם גֵּב
 מִקְצוֹת הָאָרֶץ בְּאֵנוּ
 נְעוּט עָלֵי מִשְׁעוֹל דְּרָדָרֶת
 מִמְטוּלָה עַד אֵילַת הַמְּגַנְדָרֶת
 אֶל הַיְפִים בְּאֲנָשִׁים

בֵּין קוֹץ הַשָּׂדֶה וּפְרַח שָׁב
 בֵּין מִשְׁעוּלֵי אֲבָק סִיָּרֶת
 תִּעְבֵּר הַפִּטְפֻטֶת כָּעֵם רַב
 תַּחַת גֶּשֶׁם אוֹ שֶׁמֶשׁ יוֹקֵדֶת
 אֶל הַמְּכַתֵּשׁ וְהַחוֹף
 נֶצֶעַד וְגַם נֶאֱהָב

אָבוֹא אֵלַיךְ אֶרְצִי
 בְּשִׁבְלֵי אֶהְבֵּתִי
 עִם חֲבֵרֵי רַב כּוֹחֵי
 לֹא גִיבוּרִים אֲנַחְנוּ
 כִּי מְלֹאכְתָּנוּ הַלִּיכָה
 וּמְלֵא לִבְנוֹ רִנָּה

בְּשִׁבְלֵי הָאֲנָשִׁים הַיְפִים
 קוֹרָא שְׁבִיל לְיִשְׂרָאֵל
 וְהֵם אַחִים

נופי רמות השבים

צד צהר

דגל היופי

מה ההבדל בין דת לבין תרבות וספורט? מיכאל רוטלין

את התשובה לשאלה זו כל אחד יודע אבל כאשר היא נשאלת בהקשר של מימון המדינה, התומכים בהפרדת דת ומדינה מתקשים לפעמים להשיב.

"מדוע", שואלים אנשים, "אלה שמתנגדים למימון הדת על ידי המדינה אינם מתנגדים באותה מידה למימון התרבות והספורט על ידי המדינה?"

אמנם אלה שמתנגדים למימון הדת לא בהכרח תומכים במימון התרבות והספורט, אבל בדרך כלל אין הם (או אחרים) מנהלים מאבק נגד מימון התרבות והספורט. אנשים משתמשים בעובדה זו כדי לבסס טענה שיש לממן גם דת או כדי לבסס את הטענה שאין לממן תרבות וספורט.

מבלי להמליץ על דעה כלשהי בשאלת מימון התרבות והספורט, ברצוני להצביע כאן על מספר תשובות אפשריות לשאלה "מדוע אין הצדקה לגזירת גזירה שווה בין מימון הדת לבין מימון תרבות וספורט?".

תשובה אחת לשאלה היא תשובה כמותית. אילו היו ההוצאות על הדת דומות בהיקפן להוצאות על תרבות וספורט, סביר מאד שהשאלה כלל לא הייתה עולה, אבל זה רחוק מלהיות המצב: ההוצאות השנתיות שמוציאה המדינה על התרבות והספורט מתבטאות בתקציב משרד התרבות והספורט העומד כיום על קצת יותר ממיליארד ש"ח.

ההוצאות השנתיות על הדת, גדולות בהרבה: בתחקיר שערך, גילה תומר אביטל שמדי שנה מוציאה המדינה 8.7 מיליארד ש"ח על שירותי דת. מספר זה אינו משקף את מלוא חומרת המצב כיוון שהוא לא מביא בחשבון את ההוצאות על אברכים שתורתם אומנותם ואת אובדן ההכנסות שהיו מתקבלות ממסים לו עבדו החרדים באותם היקפים ובאותו שכר כמו שאר אזרחי המדינה. בחשבון גס מסתכמים מספרים אלה לסדר גודל של 50 מיליארד ש"ח.

יוצא, אם כן, שהדת מקטינה את תקציב המדינה בכמעט 60 מיליארד ש"ח - כמעט כמו תקציב הביטחון!

כמובן שישנן גם סיבות עקרוניות. כדי להתמודד עמן צריך להגדיר את העקרונות הקובעים במה צריכה המדינה להשקיע ובמה לא. מה שצריך להכריע בשאלת המימון הוא השאלה באיזו מידה רוצה המדינה לעודד את הפעילות. כדי להחליט אם המדינה רוצה לעודד דבר מה, עליה להצביע על התועלת שיש בו לכלל או למרבית האזרחים.

התועלת שבה מדובר היא על פי רוב ממוצעת/הסתברותית. המדינה מממנת חינוך כי התלמיד הממוצע לאזרח מועיל יותר מזה שלא קיבל חינוך. המדינה מממנת שירותי בריאות כי כל אחד יכול לסבול ממחלה – בין אם שלו ובין אם של קרובי משפחתו.

אז מה עם ספורט? אינני טוען בתוקף שיש לממן ספורט אבל לפחות יש טיעונים הגיוניים בעד מימון זה.

אני מניח ש"רצונה" של המדינה לממן פעילות ספורטיבית יכול לנבוע מן האמונה שפעילות ספורטיבית תורמת בממוצע לבריאות האוכלוסייה ויכולה, באופן זה או אחר, להיחשב לרפואה מונעת (יש גם פציעות ספורט אבל זכרו את המילה "בממוצע"). מכיוון שפעילות ספורטיבית היא פעמים רבות תחרותית, המדינה גם מרוויחה בעקיפין מן היוקרה הכרוכה בהישגים של ספורטאים.

ומה עם תרבות?

אינני טוען בתוקף שיש לממן תרבות אבל לפחות יש טיעונים הגיוניים גם בעד מימון זה. מה שמכונה "תרבות" כרוך בדרך כלל בפעילות יצירתית וגם את זה המדינה "רוצה" לעודד בגלל שגישה יצירתית לחיים מניבה פירות מעשיים בסופו של דבר. ספרות ושירה משמשים אותנו היטב בגיבוש, ביטוי והפצה של רעיונות. שירה חשובה בעיני במיוחד בזכות ריבוי המטפורות שהיא כוללת. מטפורה היא כלי מחשבתי חשוב ביותר כיוון שהיא מביאה לזיהוי אנלוגיות בלתי צפויות בין אתגרים שונים ומאפשרת להעתיק פתרונות ותובנות שנוצרו בתחום ידע אחד לתחומי ידע אחרים. למוזיקה יש חשיבות בהנחת שירה והפיכתה לקליטה. ציור ופיסול ריאליסטיים, מתרגלים בנו סוג של כנות בכך שהם דורשים מאתנו להציג מה שאנחנו רואים באמת ולא סטריאוטיפים הטבועים במוחנו. ועוד.

גם הישגי התרבות, כמו הישגי הספורט, תורמים למדינה בשיפור ההערכה שאר מדינות העולם רוחשות כלפיה.

אז מה עם הדת?

לדעתי, לא ניתן להצביע על כל מוטיבציה שבזכותה תרצה המדינה לעודד את הדת. הדת יכולה, אמנם, לתרום רבות לשליטת מנהיגי המדינה באזרחיה אבל במצב דמוקרטי נורמאלי זה לכל היותר אינטרס אישי של מנהיגי המדינה ולא אינטרס כללי של המדינה.

[למאמר המלא בבלוג](#)

אמי שטרם הצטרף !!!

אפשר ומומלץ לקבל את עדכוני הוועד באופן מיידי לטלפון הנייד
 באמצעות אפליקציית נוטיפאיה. כל שעליכם לעשות הוא:

1. להוריד את האפליקציה למכשיר האייפון או האנדרואיד שלכם ולהתקינה.
2. לסרוק באמצעות נוטיפאיה את הקוד הבא או ללחוץ בטלפון על קישור זה:

